

La Universitat Permanent d'Alacant, garantia de vida activa

La gent gran també va a la universitat. La d'Alacant té una Universitat Permanent amb un miler d'alumnes, tres quartes parts del qual són dones d'entre cinquanta i setanta-un anys d'edat.

La Universitat Permanent és la resposta que fa quatre anys va donar la Universitat d'Alacant a un sector social que es nega a romandre arraconat pel simple fet de no ser jove d'edat. Són totes les persones que han traspassat la barrera dels cinquanta anys i que tenen aspiracions i ganes de continuar aprenent per tindre una vida activa i plena d'experiències.

Sota les sigles UPUA (Universitat Permanent de la Universitat d'Alacant) hi ha un sòlid programa de desenvolupament científic i cultural dirigit a la gent gran, que és espai, al mateix temps, per promoure les relacions intrageneracionals i intergeneracionals.

Els únics requisits per ser-ne alumne és tindre un mínim de cinquanta anys, residir al País Valencià i no pretendre

adquirir un títol universitari, sinó una formació permanent que permet estar al dia i participar en la dinàmica social actual.

Les xifres en són l'evidència. Segons els pronòstics, s'estima que l'any 2006 hi haurà uns 22.000 alumnes menys d'entre divuit i vint-i-cinc anys a les universitats del País Valencià pels baixos índexs de natalitat. Això fa que iniciatives com la de la Universitat Permanent, que promouen la participació universitària de la gent gran, òmpliguen, si més no en part, el buit que s'espera als campus universitaris.

Encara és més. En l'actualitat, la població major de seixanta-cinc anys s'aproxima al 20% del total, i cada cop és més habitual trobar-se amb persones d'aquesta edat que no es conformen a ser tan sols els iaïos de la societat.

Les xifres de matriculats a la Universitat Permanent són contundents. De fet, són vora un miler els alumnes matriculats amb ganes de millorar la seua capacitat crítica, continuar aprenent i tindre una vida activa en contextos extralaborals. M. Luisa Mataix és la presidenta de l'Associació d'Alumnes de la Universitat Permanent, i assegura que aquest programa no només cobreix la seua "necessitat de fer activitats culturals i el desig d'estar a la universitat, sinó que també es converteix en una experiència que no pot ser millor tant en l'aspecte cultural com en el psicològic".

Maria Luisa s'ajusta al perfil de l'alumnat que predomina a la UPUA. Les tres quartes parts són dones amb edats compreses entre els cinquanta-un i els

setanta anys. Victòria Orenes és un altre d'aquests casos, i explica quines van ser les seues motivacions per matricular-se: "Tenia ganes de cobrir les meues inquietuds intel·lectuals, de relacionar-me amb persones de la meua edat i de poder compartir aquestes inquietuds."

La resposta a l'elevada xifra de dones que es matriculen a la UPUA, la té Concha Bru, directora acadèmica del programa: "La dona ha assolit quotes majors d'independència social i econòmica, i les dones majors aprofiten ara per aconseguir saldar i superar aquest desfasament formatiu i cultural d'èpoques passades."

Les assignatures principals. La Universitat Permanent oferta una àmplia gamma d'assignatures que cobreixen bona part de l'espectre acadèmic, des de cursos d'escriptura creativa fins a continguts relacionats amb salut i qualitat de vida.

Tot i que l'oferta és diversa, l'alumnat té les seues preferències molt definides. Els cursos més sol·licitats són els que estan relacionats amb les noves tecnologies. De fet, les aules on s'imparteixen les classes d'introducció a la informàtica, Internet o programes de l'Office estan sempre plenes. "Sóc una gran entusiasta dels ordinadors i d'Internet, i valore molt el que ens proporcionen; si no ens apropem a aquests mitjans ens convertirem en analfabets del futur", assegura Victòria Orenes, una de les alumnes assídues a aquests cursos.

Les humanitats són una altra àrea de coneixement que atrau molt els estudiants de la Universitat Permanent. Els continguts relacionats amb la història, l'art, la literatura i les llengües estan molt sol·licitats. Destaca, per exemple, l'interès per aprendre anglès, la qual cosa deixa en evidència que es neguen a perdre el tren de les noves tendències socials, on l'anglès i les noves tecnologies s'han convertit en les vies principals de la comunicació global.

La UPUA té un gran avantatge, i és que compta amb un alumnat molt motivat i participatiu que s'involucra en projectes que van més enllà de l'oferta de cursos. "Hi ha un elevat nivell de participació en activitats extraacadèmiques comple-

mentàries i l'associació d'alumnes és molt dinàmica", destaca la directora acadèmica del programa.

Justament l'associació d'alumnes de la UPUA és en si mateixa un fòrum de trobada des d'on sorgeixen certàmens literaris, conferències, tallers i viatges que fomenten aquesta relació tan valorada entre els alumnes.

El programa Euconet i els projectes de futur. Malgrat el que puga semblar, no tot és un camí de roses; hi ha objectius que cal anar assolint amb el temps. Un és "la integració absoluta de les persones majors en la comunitat universitària i en l'oferta general d'estudis i programes d'investigació i intercanvi de la Universitat d'Alacant", tal com assegura Concha Bru, responsable de la UPUA. No és una tasca fàcil, però persones com Bru estan intentant crear un espai de convivència intergeneracional i no discriminatòria amb projectes com l'anomenat Euconet.

L'Euconet s'està posant en marxa a diverses universitats europees i pretén ser en un futur un espai europeu de l'educació superior per aconseguir que les persones majors adquireixen un bon aprenentatge i intercanvi de coneixements a través d'Internet. La diferència amb altres propostes radica en el fet que els destinataris no són simples usuaris, sinó part activa del procés de construcció del programa. Ajuden a fer-lo realitat amb les seues propostes i creen alhora un espai dins de la Unió Europea en què la gent gran amb inquietuds comença a tindre veu pròpia.

L'Euconet és un exemple de les il·lusions i les ganes de dur endavant projectes ambiciosos pels responsables i pels d'alumnes de la UPUA, un esforç que, en certes ocasions, no té el reconeixement de les instàncies educatives nacionals i europees pertinents que li pertocaria: "Necessitem un major suport econòmic i administratiu per aprofundir en els nivells de qualitat i interessos específics del col·lectiu al qual ens dirigim", explica Concha Bru per deixar patent que des de la UPUA encara queda treball per fer.

Amanda Gascó

Els cursos més sol·licitats són els que estan relacionats amb les noves tecnologies. Les aules on s'imparteixen les classes d'introducció a la informàtica, Internet o programes de l'Office estan sempre plenes